

Hemnes kommune

Revisjon av plan for snøskuterløyper 2019

Planbeskrivelse

Innhold

1. Om planen for snøskuterløyper	3
2. Premisser	4
2.1 Nasjonale forventninger	4
2.2 Regionale føringer	4
2.3 Klagerett	4
2.4 Grunneiers tillatelse	5
3. Medvirkning og planprosess.....	5
3.1 Påvirkning	5
4. Løypenettet	5
5. Planendringsforslaget.....	6
6. Utredningstema.....	9
6.1 Skredfare	9
6.2 Teknisk infrastruktur herunder vedlikeholdskostnader	9
6.3 Reindriftsnæringen.....	9
6.4 Kulturminner og kulturmiljø.....	9
6.5 Naturmangfold – arter/naturtyper	9
6.6 Inngrepsfritt område	9
6.6 Næringsliv.....	10
6.7 Verneområder/randområder	10
6.8 Bolig-/hytteområder.....	10
6.9 Sikkerhet.....	10
6.10 Støy	10
6.11 Samfunn (drikkevann)	10
6.12 Friluftsliv	10
7. Oppsummering.....	11
Tabell 1 Konfliktmatrise.....	11
Tabell 2 Nye løypeforslag	12

Forord

Klima- og miljødepartementet sendte 10. juli 2015 ut forslag til endringer i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) og forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag på høring. Hensikten med denne utredningen var å vurdere virkninger foreslåtte løypetraseer har på miljø, naturressurser og samfunn. Det formelle hjemmelsgrunnlaget for kommunenes saksbehandling og vedtak om snøskuterløyper er motorferdselloven, men plan- og bygningslovens bestemmelser om høring i § 11-15 og kunngjøring i § 12-12 fjerde og femte ledd skal gjelde.

Det ble utarbeidet en planbeskrivelse med plankart og bestemmelser/retningslinjer som redegjør for planens formål, hovedinnhold og virkninger samt en konsekvensutredning. Planen ble vedtatt av kommunestyret 3.11.2015. Planen ble så revidert i kommunestyre i møte 15.12.2016 sak 68/16.

1. Om planen for snøskuterløyper

Gjeldende plan:

Planen er utarbeidet etter plan- og bygningsloven. Planen skal ikke oppfattes som kommuneplanens arealdel eller kommunedelplan, selv om løypetraser er inntegnet i kartet til kommuneplanens arealdel. Inntegningen er kun for informasjon til øvrig arealplanlegging, og den har ikke selvstendig rettslig virkning.

Hjemmelsgrunnlaget for kommunen er motorferdselloven. Planen tar utgangspunkt i endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og forskrift for motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag – sist endret 19.06.2015.

Planen vedtatt av Hemnes kommunestyre 15.12.2016 inneholder 8 løyper:

Løype	Trasé - strekning	Periode	km
L 1	Bjerkadalen - Kjensvatn vest	1.02. - 15.04.17	20
L 2	Tverrå - Kjensvatnet vest	1.02. - 15.04.17	14
L 3	Bleikvasslia - Tustervatnet - Røsvatnet	1.02. - 15.04.17*	46
L 4	Rundmoen - Forsbakken (L8)	1.02. - 15.04.17	4
L 5	Bleikvasslia - Kongsdalen - Røsvatnet	1.02. - 15.04.17*	28
L 6	Straumen - Kjerringnes	1.02. - 15.04.17	3
L 7	Leirbotn - Brygfjeldalen	1.02. - 15.04.17	13
L 8	Brygfjeldalen - Grøndalen - Bleikvasslia	1.02. - 15.04.17	18
L 10	Bjerka - Store Målvatn	1.02. - 15.04.17	10
	Sum km		156

* Løyper på Tustervatnet og Røsvatnet er åpne til 5.05.17. hvis isforholdene tillater det

Forskriftsbestemmelser for løypenettet i Hemnes hører sammen med planen og skal revideres sammen med denne.

2. Premisser

2.1 Nasjonale forventninger

Mål og rammer for den nasjonale arealpolitikken blir blant annet formidlet i stortingsmeldinger, rikspolitiske retningslinjer, planer, veiledere og rundskriv. Kommunedelplaner skal utarbeides iht. plan- og bygningsloven med forskrifter. Lovens formål er å fremme en bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Motorferdselloven med forskrift

Etter motorferdsellovens § 1 er formålet med loven «ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.» Av lovens forarbeider fremgår det at begrepet naturmiljø skal forstås i videste betydning. Det omfatter både naturlandskap med mark, planteliv og dyreliv og andre miljøverdier som ren luft, rent vann, landskap, stillhet og ro. Formuleringen «fremme trivselen» innebærer at loven også tar sikte på å tilgodese rekreasjonsverdier, friluftsliv og naturopplevelser. Selv om lovforslaget legger til rette for en viss åpning for motorisert ferdsel til fornøyelsesformål, er det fortsatt et mål å begrense motorferdsel i utmark mest mulig. Disse hensynene må derfor også inngå i en revisjon av planen. Motorferdselloven gjelder fortsatt for all annen motorisert ferdsel i utmark og vassdrag. Det gis ikke tillatelse til etablering av løyper for ATV.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. Naturmangfoldlovens sentrale prinsipper – kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipper – skal legges til grunn ved myndighetsutøving etter naturmangfoldloven og annen lovgivning, herunder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

2.2 Regionale føringer

Som en del av Nordland fylkeskommunes «Fylkesplan for Nordland 2013-2025», er det utarbeidet arealpolitiske retningslinjer. Retningslinjene er en oppfølging av planens mål og strategier, og et uttrykk for vesentlige regionale interesser innen arealplanlegging. Fylkesplanen er retningsgivende for kommunal planlegging. Hovedmålet for arealforvaltningen i Nordland er at den skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte kommuneplaner. Hensynet til biologisk mangfold og naturens tåleevne skal ligge til grunn for all arealforvaltning. Arealbruken skal skje etter ei avveining mellom nærings-, friluftslivs- og miljøinteresser. Gjennom samordning av arealpolitikken skal Nordlands arealer forvaltes slik at natur- og kulturmiljøer, landskap og viktige kvaliteter i omgivelsene blir ivarettatt i hele fylket.

2.3 Klagerett

Et innsigelsessystem etter plan- og bygningsloven med hjemmel i motorferdselloven er, iht. departementet, unødig komplisert for denne type saker. Berørte statlige og regionale organer vil i utgangspunktet kunne klage der de samme forhold etter plan- og bygningsloven § 5-4 kunne gitt grunnlag for innsigelse, det vil si når det gjelder spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde.

I tillegg presiseres at også støy og/eller andre negative virkninger for lokalt friluftsliv kan være grunnlag for innsigelse i denne saken. Kommunens vedtak om å etablere snøskuterløype kan påklages. Fylkesmannen er klageinstans.

Det kom inn to klager på planen som ble vedtatt av kommunestyret 11.03.2016. Ved klagebehandlingen i kommunestyret 28.04.2016 fikk ikke klagerne medhold og klagen ble videresendt til fylkesmannen i Nordland til avgjørelse. Fylkesmannen i Nordland valgte å be Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å oppnevne settefylkesmann for klagebehandlingen på grunn av klage fra fylkesmannen som senere ble trukket. Departementet oppnevnte fylkesmannen i Nord-Trøndelag som settefylkesmann for klagebehandlingen i brev av 02.09.2016.

Klagene har ikke oppsettende virkning og planen revideres dermed, før vedtak i klagesaken. Det er to år siden settefylkesmann ble oppnevnt og det er ikke mottatt svar på klagen.

2.4 Grunneiers tillatelse

Motorferdselloven innskrenker ikke grunneiers rett til å nekte ferdsel over egen eiendom. På samme måte kan ikke kommunen treffe vedtak om snøskuterløype(r) før grunneier har samtykket i at det kan foregå snøskuterkjøring på deres eiendom. Dette gjelder så vel privat som offentlig eiendom. Statskog SF er hjemmelshaver og administrerer grunneierrettighetene i statsallmenningen.

3. Medvirkning og planprosess

Iht. Plan- og bygningslovens § 3-2 har alle offentlige organer rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres saksfelt eller egne planer og vedtak, og skal gi tiltakshaver beskjed om forhold som kan ha betydning for planleggingen. Jfr. § 5-5 vil retten til å fremme innsigelse mot planforslag bortfalle dersom deltakelse etter § 3-2 ikke er oppfylt. Bred medvirkning er nødvendig for å lage gode og omforente planer som gir ønsket samfunnsutvikling. Planprosessen omfatter samarbeid med berørte offentlige myndigheter, høring, evt. møter med berørte parter og politisk behandling.

Revisjon av eksisterende plan skal følge de samme bestemmelsene med krav til involvering.

3.1 Påvirkning

Det skal legges opp til at berørte parter får god informasjon om når i prosessen man har mulighet til å påvirke planutformingen. I utgangspunktet har berørte parter to muligheter til å fremme sitt syn på saken:

Første mulighet har partene når planoppstart annonseres og informasjonsmøter avholdes.

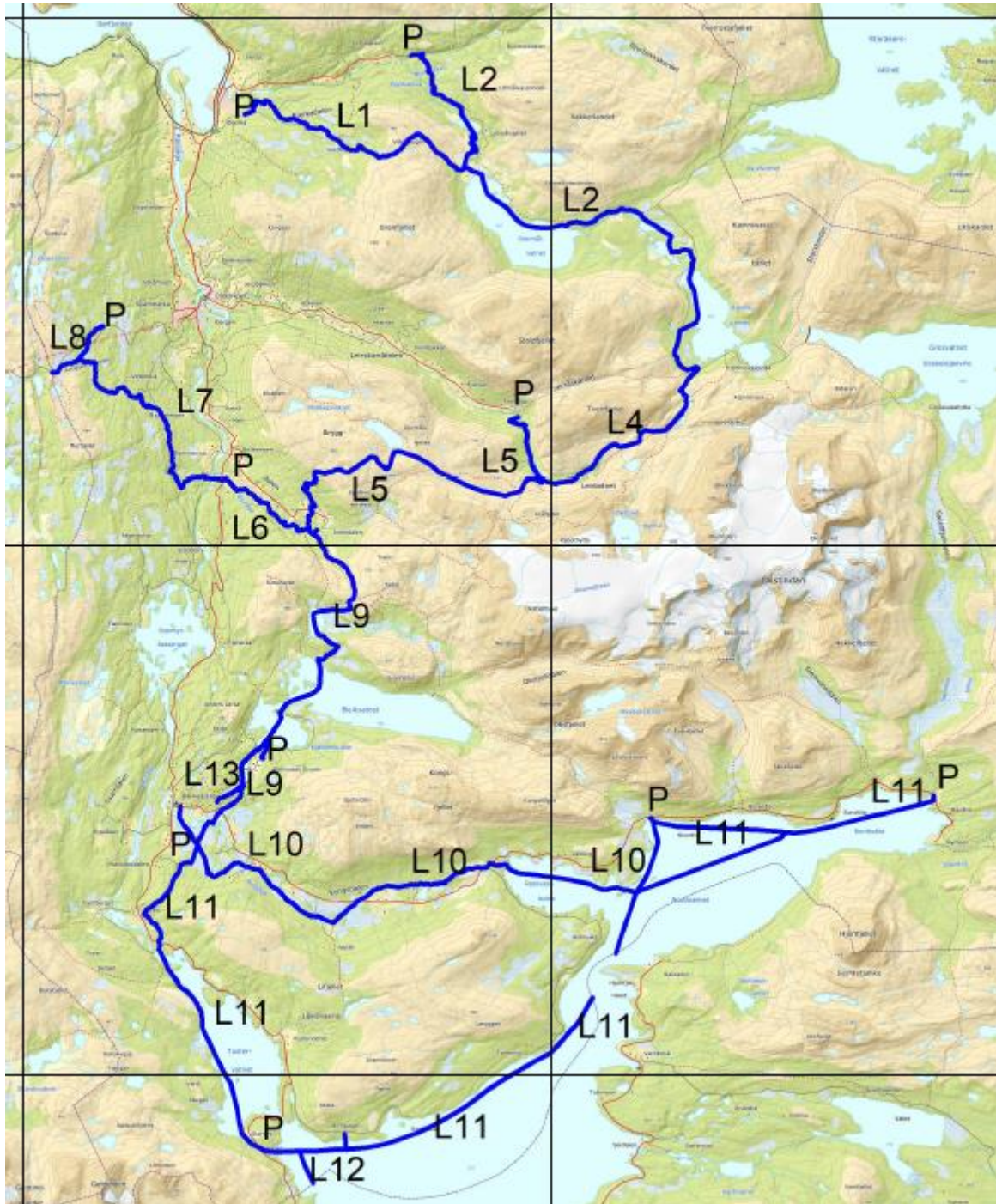
Andre mulighet er når planforslaget er utarbeidet og legges ut til offentlig ettersyn (høring). Her får partene mulighet til å komme med uttalelser/merknader til planforslaget og de utredninger som er gjort. Etter offentlig ettersyn vil planen bli fremmet for politisk sluttbehandling.

4. Løypenettet

Eksisterende løypenett:

Hemnes er en kommune med stor variasjon i topografi. De fleste etablerte løypeene ligger i lavere områder med unntak av noen overganger. Av totalt 12 løyper, er det 5 som går på islagte vann. Flere viktige og svært viktige friluftsområder blir berørt av løypenettet. Konsekvensutredningen foreslo en rekke avbøtende tiltak for å redusere konflikter løypenettet kunne forårsake.

5. Planendringsforslaget

Endringsforslagene er beskrevet under hver løypestrekning. Endringer og kommentarer er angitt med **fet blå skrift**.

Løype 1: Bjerka - Store Målvatn

Løypa starter på parkeringsplass ved skogsveien i Bjerka. Fra parkeringsplassen går løypa opp gjennom Bjerka. Her treffer løypa skogsbilvei som følges et stykke før den går over Vekthaugen og ned til Stormålvatnet. Her kobles løypa på løype 2.

Ingen endringer fra vedtatt løype.

Løype 2: Bjerkadalen - Kjennsvasslia

Løypa vil gå fra eksisterende parkeringsplass i Bjerkadalen og følger veitrase forbi Skruvnaglen. Videre krysser den over Litlmålvatnet for så på langs av Stormålvatnet via Bleikingan til anleggsveien ved Kjennsvatnet.

Ingen endringer fra vedtatt løype.

Løype 4: Tverrå – Kjennsvatnet

Løypa vil gå fra eksisterende parkeringsplass i Tverrå, gjennom Leirbotnet og over til Kjennsvasslia ved Kjennsvatnet der den møter løype 2. **Løypa legges om i Kjennsvasslia jf. skredrapport. Løypa går øst for Klemetbekken, før den dreier seg vestover mot løype 2.**

Løype 5: Brygfjelldalen – Brygfjellet – Durmålvatnet – Leirbotnet

Løypa starter ved påkobling til løype 4 i Leirbotnet. Fra Leirbotnet går løypa gjennom Fagerlidalen via Durmålvatnet og Brygfjellet og ned til Innerdalen. Etablert parkeringsplass ved kryssingen av fylkesveien på gnr 127 bnr 3.

Ingen endringer fra vedtatt løype.

Løype 6: Rundmoen – Nilsskog

Løype 6 begynner ved påkobling mot løype 7 ved Rundmoen. Den følger Brygfjelldalen opp til Nilsskog.

Ingen endringer fra vedtatt løype.

Løype 7 – Rundmoen – Sørhågen

Løypa begynner ved Rundmoen og løype 6. Den går over fv. 806 ved Bjuråmoen, over Røssåga mot Kjukkelmoen før den følger skogsbilveg forbi Bjurselmosetra. Derfra går løypa gjennom skogen forbi "frilufta", energiforsyningsanlegg, og videre til den treffer løype 8 over Prekestolmoen.

Løype 8: Sørhaugen – Korgfjellet (Vefsn)

Løypa begynner ved parkeringsplass i Sørhaugen og går langs Korgfjellveien til kommunegrense og løype i Vefsn.

Løype 9: Brygfjelldalen – Grøndalen - Bleikvatnet – Bleikvassli

Løypa går fra Stormyra i Bleikvassli og over fylkesveien ved «Gruvakrysset». Løypa går herfra langs fylkesveien til den krysser veien ved toppen av bakken, videre på vestsiden av deponiet forbi Enget til Kjøkkenbukta og over til Bleikvatnet. Videre går løypa over Grønnvatnet og Slegda ned til Nilsskog og til kryssing av fylkesveien på gnr 127 bnr 3. **Det etableres ny parkeringsplass ved den gamle flottasjonen og den gamle ved gruveinngangen avvikles.**

Løype 10: Bleikvasslia – Kongsdalen – Røssvatnet

Løypa begynner ved eksisterende parkeringsplass i Hallvarddalen. Fra Hallvarddalen går den over til Kongsdalen og følger sørsiden av fylkesvei 324. Ved Daleng krysser løypa fylkesveien og går deretter nord for Svartvatnet, før den igjen krysser fylkesveien ved Røssvassbukta. Herfra går løypa på langs av Røssvassbukta før den kobles på løype løype 11 i Nordvatnet.

I Røssvassbukta har tidligere traseen blitt flyttet til nordsiden av av tunet med kryssing av fv 324 etter avkjøring mot Nymoen. Endringen ble gjort i samråd med grunneierne og var nødvendig pga. til tider ekstreme vær- og snøforhold. Omleggingen førte til at løypa kom nærmere bolig og fritidshus enn 50 m, og det ble gitt tilbud om støydempende tiltak i tillegg til fartsgrense på 20 km/t.

Det er gjort tre mindre endringer av traseen, ved Granskoglia, Røynesbekken og i Røssvassbukta.

Løype 11: Bleikvasslia – Tustervatnet – Røssvatnet - Granheim

Løypa begynner ved parkeringsplass i Hallvarddalen. Løypa har en avstikker nordover som går over Stormyra og til Bleikvassli sentrum. **Løypa avsluttes ved butikken i Bleikvasslia. Åpning av autovern er godkjent av Statens vegvesen. Fartsgrense er 20 km/t. Denne forlengelsen er kun åpen mandag-lørdag, 09:00-18:00.**

Fra parkeringen følger løypa Hallvarddalen til Tustervassdammen. Herfra går løypa på vestsiden av Tustervatnet, over fylkesvei 331 og til Røssvatnet. Fra Skarpvika går løypa over Røssvatnet, innom Hattfjelldal kommune ved Hjartfjellneset og til Skardebukta. Herfra østover til Granheim hvor den krysser fylkesvei 324. Etter avtale med Hattfjelldal kommune trengs det ikke løypekort for Hattfjelldal for å kjøre løype løype 11 innom Hjartfjellneset.

Ang. forlengelse av løypa til riksgrensen i Tängvassdalen for kryssing til Sverige: Svenske myndigheter (Länsstyrelsen) har avslått å etablere løype over grensen videre til Rönes og Hemavan. Løypa må krysse Vindelfjällen naturreservat der Länsstyrelsen er forvaltningsmyndighet.

Løype 12: Straumen - Kjerringnes (grense Hattfjelldal)

Løypestart er fra tilkobling på isen til løype 11. Herfra går den over til Hattfjelldal ved Kjerringneset.

Ingen endringer fra vedtatt løype.

Løype 13: Grønlikrysset – Skihytta

Løypa starter på Gruvabakken, der gårdsveien til Grønli tar av. Herfra går den nord for lysløypa til den nærmer seg hytta. Der krysser den nordre trase av lysløypa før parkering.

Endring av rastesone på større regulerte vann

På Røssvatnet, Bleikvatnet og Stormålvatnet blir det i egne skiltede soner tillatt rasting inntil 100 meter fra løypa. Bestemmelsene om kjøremønster og hastighet er de samme som for øvrige rastesoner.

6. Utredningstema

Ved revisjonen vil det kun være behov for å utrede konsekvensene av nye løyper og endringer av betydning på eksisterende løyper.

Konsekvensgrad oppgis på en skala fra stor positiv (+3) til stor negativ konsekvens (-3).

Konsekvensutredningen er, i tillegg til kjent, lokal kunnskap, basert på:

- Artsdatabankens artskart
- Askeladden
- Hemnes kommune
- Kartlagte og verdisatte friluftslivsområder (Polarsirkelen friluftsråd)
- Kilden til arealinformasjon – reindrift: Skog og landskap
- Miljødirektoratets naturbase
- Nordlandsatlas
- Polarsirkelen friluftsråd – kartlegging og verdsetting av friluftsområdene i Hemne kommune
- Skredatlas
- Statkraft
- Forslag til støyveileder fra Miljødirektoratet

Følgende tema er utredet:

6.1 Skredfare

Løypene bør ikke legges i skredutsatte områder eller bratt terreng (terreng brattere enn 30°/moderat bratt terreng 25 – 30°). Med «skredutsatte områder» menes områder som kan nås av snøskred som enten er fjernutløst, utløst av andre, eller naturlig utløste, altså utløpsområder for skred. Det er innhentet skredrapport for en av traseene, løype 4 fra Kjensvatnet til Leirbotnet.

6.2 Teknisk infrastruktur herunder vedlikeholdskostnader

Eventuelle behov for parkeringsplasser, kryssing av vei etc.

6.3 Reindriftsnæringen

Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften, herunder samlet belastning og føre-var-prinsippet.

6.4 Kulturminner og kulturmiljø

I planen skal det tas hensyn til kulturminner og kulturmiljø, herunder samiske.

6.5 Naturmangfold – arter/naturtyper

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. Naturmangfoldlovens sentrale prinsipper – kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipper – skal legges til grunn ved myndighetsutøving etter naturmangfoldloven og annen lovgivning, herunder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

6.6 Inngrepsfritt område

Inngrepsfrie områder er definert som områder beliggende en kilometer eller mer (i luftlinje) unna tyngre tekniske inngrep. Områdene er inndelt i tre soner basert på avstand til nærmeste inngrep.

6.6 Næringsliv

Virksomheter for lokalt næringsliv, herunder frivillige organisasjoner.

6.7 Verneområder/randområder

Løypene skal ikke legges i verneområder eller foreslåtte verneområde. I randområdet for verneområder skal det tas særskilte hensyn i planprosessen fordi motorisert ferdsel kan påvirke verneverdiene innenfor verneområdene.

6.8 Bolig-/hytteområder

Kommunen skal i planleggingen ta hensyn til påvirkninger på bolig- og hytteområder.

6.9 Sikkerhet

Kommunen må også ta hensyn til andre lokale forhold som kan representere en fare ved skuterkjøring, f.eks. regulerte vatn, små brattheng og kløfter, usikker is og lignende.

6.10 Støy

Stillhet og ro er svært viktige elementer i norsk friluftsliv. Mulighet for å oppleve fravær av støy og annen forurensning får større og større betydning og stillhet er blitt en knapphetsressurs. Det er viktig at fremtidige snøskutertraséer ikke gir en økning av støy i og ved støyømfintlige bygg, og det er viktig at verdifulle rekreasjonsområder og stille områder blir ivaretatt. Miljødirektoratet gir føringer og anbefalinger for hvordan støy skal behandles i planleggingen og utkast til støyveileder er brukt som referanse.

6.11 Samfunn (drikkevann)

Løypa skal ikke være i vesentlig konflikt med drikkevannskilder.

6.12 Friluftsliv

Virksomheter av skuterløypene skal utredes. Betydningen av områdene der løypene planlegges skal vurderes opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen. Det er av vesentlig betydning å beholde store, sammenhengende vinterfriluftslivsområder uten motorisert ferdsel.

7. Oppsummering

Tabell 1 Konfliktmatrise

Løypeforslag - endring	Løype 1	Løype 2	Løype 4	Løype 5	Løype 6	Løype 7
Tema						
Skredfare						
Infrastruktur						
Reindrift						
Kulturminner-/miljø						
Naturmangfold						
INON						
Næringsliv						
Verneområder						
Bolig-/hytteområder						
Sikkerhet						
Støy						
Samfunn						
Friluftsliv						
	Uakseptabel konflikt. Tiltak må eventuelt iverksettes for å redusere konfliktnivå.					
	Konflikt bør vurderes mhp. tiltak som reduserer konflikt.					
	Akseptabelt konfliktnivå.					
	Ikke relevant.					
Løypeforslag - endring	Løype 8	Løype 9	Løype 10	Løype 11	Løype 12	Løype 13
Tema						
Skredfare						
Infrastruktur						
Reindrift						
Kulturminner-/miljø						
Naturmangfold						
INON						
Næringsliv						
Verneområder						
Bolig-/hytteområder						
Sikkerhet						
Støy						
Samfunn						
Friluftsliv						
	Uakseptabel konflikt. Tiltak må eventuelt iverksettes for å redusere konfliktnivå.					
	Konflikt bør vurderes mhp. tiltak som reduserer konflikt.					
	Akseptabelt konfliktnivå.					
	Ikke relevant.					

Matrisen viser at reindrift, naturmangfold og friluftsliv er de temaene med høyest konfliktnivå basert på løypeforslagene.

Tabell 2 Nye løypeforslag

Løype	Trasé - strekning	Periode	km
L 1	Bjerka - Store Målvatn	1.02. - 15.04	3,7
L 2	Bjerkadalen - Kjennsvatnet	1.02. - 15.04	23,3
L 4	Kjennsvatnet - Leirbotnet	1.02. - 15.04	11,8
L 5	Leirbotnet-Brygfjelldalen	1.02. - 15.04	12,8
L 6	Rundmoen - Nilsskog	1.02. - 15.04	4,3
L 7	Rundmoen - Sørhaugen	1.02. - 15.04	11,5
L 8	Korgfjellet - Sørhaugen	1.02. - 15.04	3,2
L 9	Brygfjelldalen-Bleikvatnet- Bleikvasslia	1.02. - 15.04	19,3
L 10	Bleikvasslia - Kongsdalen - Røssvatnet	1.02. - 15.04*	27,6
L 11	Bleikvasslia-Tustervatn-Røssvatn-Granheim	1.02. - 15.04*	46
L 12	Straumen-Kjerringnes (grense Hattfjelldal)	1.02. - 15.04*	1,3
L13	Grønlikrysset-Skihytta i Bleikvassli	1.02.-15.04	1,2
	Sum km		166

* Løyper på Tustervatnet og Røssvatnet er åpne til 5.05.17. hvis isforholdene tillater det